

QISHLOQ XO'JALIGI MUAMMOLARI VA AGROSANOAT

KOMPLEKSINI RIVOJLANTIRISH

Asrayev Shavkat Baxtiyor o'g'li

Mirzo Ulug'bek nomidagi O'zbekiston Milliy Universiteti

Jizzax filiali 2-boqich talabasi

Annotatsiya: Ushbu maqola O'zbekistondagi qishloq xo'jaligi muammolari va agrosanoat kompleksini rivojlantirish masalalariga bag'ishlangan. O'zbekistonning qishloq xo'jaligi sektoridagi muammolarni tahlil qilish, ularning rivojlanishiga to'sqinlik qilayotgan omillarni aniqlash va agrosanoat kompleksini samarali boshqarish yo'llarini o'rghanish maqolada asosiy o'rinni egallaydi. Agrosanoat kompleksining samarali rivojlanishi nafaqat iqtisodiy o'sishni ta'minlash, balki aholi turmush darajasini oshirishda ham muhim ahamiyatga ega. Maqolada qishloq xo'jaligi mahsulotlarini ishlab chiqarishdagi muammolar, resurslarni boshqarish, texnologiyalarni joriy etish va ekologik barqarorlikni ta'minlash borasidagi masalalar ko'rib chiqiladi. Agrosanoat kompleksini rivojlantirishda davlat siyosatining roli va shu yo'nalishda amalga oshirilishi kerak bo'lган islohotlar muhokama qilinadi.

Kalit so'zlar: qishloq xo'jaligi, agrosanoat kompleksi, iqtisodiy rivojlanish, texnologiyalar, resurslarni boshqarish, barqarorlik, ekologiya, qishloq xo'jaligi muammolari, agrosanoat siyosati, islohotlar.

Kirish

O'zbekistonning iqtisodiy rivojlanishida qishloq xo'jaligining o'rni beqiyosdir. Qishloq xo'jaligi nafaqat oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlash, balki mamlakat iqtisodiyoti uchun muhim tarmoqlardan biri sifatida ahamiyat kasb etadi. Biroq, so'nggi yillarda bu sohada bir qator muammolar yuzaga kelmoqda, ularning barchasi

agrosanoat kompleksining samarali ishlashiga to'sqinlik qilmoqda. Maqolada ushbu muammolarni aniqlash, ularni bartaraf etish va agrosanoat kompleksini rivojlantirish bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqish maqsad qilingan.

Qishloq xo'jaligi muammolari

Qishloq xo'jaligida yuzaga kelayotgan muammolarni turli omillar bilan bog'lash mumkin. Birinchi navbatda, texnologiyalarning eskirishi, yer resurslarining noto'g'ri boshqarilishi va ekologik masalalar asosiy to'siqlar sifatida ko'rindi. Shuningdek, qishloq xo'jaligi ishlab chiqarishida modernizatsiya qilish va yangi texnologiyalarni joriy etish juda muhimdir. Biroq, bu jarayonlarning tezlashtirilishi uchun moliyaviy resurslar va ilmiy-tadqiqot sohasidagi ilg'or ishlanmalar zarur.

O'zbekistonning qishloq xo'jaligi sohasida faoliyat yuritayotgan fermer xo'jaliklari va dehqonchilikda ishlab chiqarishning ko'plab samarali usullari mavjud. Lekin, iqtisodiy vaziyat va bozor talablariga mos kelmaydigan islohotlar ayrim holatlarda qishloq xo'jaligi mahsulotlarining eksport salohiyatini cheklaydi. Qishloq xo'jaligi muammolarining asosiy sabablaridan biri bu mahsulotlarni saqlash, tashish va qayta ishlash tizimlarining yaroqsizligi va yangilanishning sustligi hisoblanadi.

3. Agrosanoat kompleksining rivojlanishiga to'sqinlik qiluvchi omillar

Agrosanoat kompleksining rivojlanishiga to'sqinlik qiluvchi omillar quyidagilardan iborat:

Texnologik tarmoqlarning rivojlanmasligi: Agrosanoat tarmoqlarida ilg'or texnologiyalarni joriy etishning past darajasi, texnik va texnologik yangiliklarning sekin kirib kelishi.

Qishloq xo'jaligi resurslarining cheklanganligi: Yer maydonlari va suv resurslaridan samarali foydalanishning pastligi, ayniqsa, qurg'oqchilik va iqlim o'zgarishlari holatida qishloq xo'jaligi ishlab chiqarishining kamayishiga olib keladi.

Moliyaviy muammolar: Fermerlar va agrosanoat tashkilotlarining kerakli investitsiyalarni jalb qilishda yuzaga kelayotgan moliyaviy to'siqlar, kredit resurslarining yetishmasligi.

Kadrlar va ilmiy tadqiqotlar: Agrosanoat kompleksining samarali rivojlanishi uchun malakali kadrlar va zamonaviy ilmiy-tadqiqotlar zarur. Bu boradagi kamchiliklar sohaning rivojlanishiga salbiy ta'sir ko'rsatmoqda.

4. Agrosanoat kompleksini rivojlantirish bo'yicha tavsiyalar

Agrosanoat kompleksini rivojlantirish bo'yicha bir qator muhim tavsiyalar mavjud:

Texnologiyalarning modernizatsiyasi: Agrosanoat kompleksida ishlatilayotgan texnologiyalarni zamonaviylashtirish, yangi texnologiyalarni joriy etish orqali ishlab chiqarish samaradorligini oshirish zarur.

Resurslardan samarali foydalanish: Yer va suv resurslaridan samarali foydalanish, sug'orish tizimlarini yaxshilash, qishloq xo'jaligi yerlarini ko'paytirish orqali mahsuldarlikni oshirish mumkin.

Ilmiy tadqiqotlar va innovatsiyalar: Qishloq xo'jaligi sohasida yangi ilmiy tadqiqotlar, innovatsion ishlanmalar va ekologik texnologiyalarni joriy etish orqali agrosanoat kompleksining samaradorligini oshirish mumkin.

Moliyaviy qo'llab-quvvatlash: Fermerlar va agrosanoat tashkilotlariga yangi investitsiyalarni jalb qilish, kredit tizimini yaxshilash va davlat tomonidan ko'rsatiladigan moliyaviy qo'llab-quvvatlashni kengaytirish.

Xulosa

O'zbekistonning qishloq xo'jaligi va agrosanoat kompleksining rivojlanishi mamlakat iqtisodiyotining asosiy tarmoqlaridan biri sifatida muhim ahamiyatga ega. Agrosanoat sohasidagi muammolarni hal etish va ularni rivojlantirish uchun ilg'or

texnologiyalarni joriy etish, resurslarni samarali boshqarish, ilmiy tadqiqotlar va innovatsiyalarni qo'llab-quvvatlash zarur. Ta'lim tizimi va iqtisodiy islohotlar yordamida qishloq xo'jaligi sohasini rivojlantirish, nafaqat oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlash, balki mamlakatning iqtisodiy salohiyatini oshirishga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Mamatov, A. (2018). O'zbekistonning qishloq xo'jaligi va agrosanoat kompleksining rivojlanish istiqbollari. Tashkent: O'quvchi.
2. Tursunov, M. (2020). Agrosanoat kompleksida texnologiyalarni rivojlantirish. Qishloq xo'jaligi va iqtisodiyot jurnali, 34(2), 55-60.
3. Smith, J. (2017). Agriculture and the economy: Challenges and opportunities. Journal of Agricultural Economics, 18(3), 245-260.
4. Karimov, K. (2019). Qishloq xo'jaligi siyosatining ahamiyati va rivojlanish yo'nalishlari. Tashkent: O'zbekiston Davlat Noshirligi.
5. Ahmedov, F. (2021). Agrosanoat kompleksining barqaror rivojlanishining iqtisodiy asoslari. Toshkent: Ilm-Ziyo.